

Minnst til at spara um streymin.
Tað ER neyðugt!

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐRALAG

NR. 15.

MIKUDAGEN
23. FEBRUAR 1963

36. ÁRG.

Kom aftur við ongum — sleit burtur

Teir høvdu leikað og garterað í um, at nú skuldu ongar samráðingar verða við danir um sjómarkið (hóast tað høvdu skriftliga og munnliga váttað, at teir vóru eins heitir fyr: 12 milamarkinum út frá beinum linjum sum føroyingar).

Og teir høvdu ikki minni gartað í, at t.l. Bretlands skuldu føroyingar heldur ikki fara — ikki við reira vilja íð hvussu so var.

Men so komu teir — til reiðs. Og tá ótu teir hvørt orð í seg aftur.

Við halanum millum beinini. Slikt eru menn.

Javnaðarfelag í Skopun

varð fyr stuttum stovnað.

Longu við byrjanini kom felagið upp um 70 limir. Og tá vóru nógvir fiskimenn burturi, sum vilja gera st. limir, tá ið teir koma heim aftur.

Nú verður javnaðarfelag stovnað alla staðni kring Føroyar.

Málið er:

FINAR SOSIALISTISKAR
FØROYAR

Føroyingasøga

Umsett hava:

HEÐIN BRÚ og RIKARD LONG

FYRSTA »Føroyingasøgan« á føroyskum máli var umseting J. H. Schrøters eftir dansku umseting C. Christian Rafti frá 1832. Síðan er fleiri »Føroyingasøgur« komnar: Hammershøimbs í 1884, Rikard Longs 1919, Erlendur Patursson og Jóanes av Skarðis 1951 og nú seinast er komin umseting eftir Heðin Brú og Rikard Long.

Eingin dugir hefur verið í hesum umsetingum til skúlabrúks, tá við setararnir hava havt so ílt við at gera seg leysar frá fornmalinum. Tað hefur verið eitt hav í millum skrivtómálið í hesum umsetingum og so vanligt talumál.

Nevnini Heðin Brú og Rikard Long borga fyr, at málsliga sniðið sum heild er hitt besta, sjálvt um eitt og annað kund: verið at funnist at bæði orðavalið g og málbúning kund: í stóðum verið hepnari, at framvegis er bókin heldur tung við ov nógvum torskildum orðum til vanligt skúlabrúks.

Eitt annað lýti við bókinu eru prentvillumar og tær alt og nógvur rættingarnar. Hetta er ógvuliga tvørligt lýti í skúlabókum.

Setningsbyggingin er stutt og greið, og í nýggja málbúnað sínum verður »Føroyingasøga« heitið vælkominn inn um skúlagátt, har tað framvegis er fátt við væl nýtugum skúlabókum.

Lippufellið heldur enn fyndartala hefur ætlandi valdað teimum, ti teir komu aftur sum av torvheimum.

Og so var túrin til Bretlands. Tann armi lögmaður Hákon Djurhuus var í somu skóm og helt seg kunna forsvara ikki at fara. Og tað helt landsstýrið við (tað er beinavegin stuttligt at siggja Olav í 14. Sept. royna at seta skyldina á meirlutan — varalögmaðurin var av ávisum grundum ikki á fundi tá, siga tíðindi).

Hákon Djurhuus lögmaður fór einsamallur við kontórstjóra frá ríkisumboðnum umboði í Niels Ebbesen til Bretlands.

Men Erlendur var ikki við hesa ferð.

Var hann ov høvurtungur. Ella slapp hann ikki við? (Hann spældi heima við livgarda og hofflekarn og helt seg leysan av øllum figgjarkvøllum, var á munni millum manna í Havnargøtum).

Hvat ið so grundin var, so var Erlendur Paturssonur, tann háttvirdi varalögmaður, ikki við at verja tað mál, sum hann hefur fortalt fólki í at kalla hvorum ein asta 14. September er eitt hitt týðningarmesta lívsmál fyr: føroyingar, og fyrst og fremst fyr: Føroya fiskimenn.

Kundi: nakar hugsa sær tann

møguleika, at Erlendur Paturssonur ikki virdi sjómarks málið so frætt, at hann hirti at mót, tá ið tað leikaði alt á at fáa skipað so fyr, at vit kundu seta tað við fullari breidd og longd og útleika — 12 mil út frá beinum linjum — útán at missa aðrar lívsinteressur sum t. d. sólurættin í Bretlandi.

Men hetta hendi!

Hesin beiski veruleikin hendi — hetta svik móti føroyingum, Føroya fiskimanni hendi og verður umtalað í dag av hvorum mannsbarni í Føroyum og merkt sum versa gerð, ið ein landsstýrismaður á nokrum sinni hevur gjørt.

Ikki at virða Føroya fiskimenn, føroyingar so frægt sum at hirta

at mót, tá ið størsta lívsinteressa føroyinga er til viðgerðar ...!

Hákon Djurhuus lögmaður var so frægur kortini, at hann fór avstað. Skreytir gjørdi hann ongar, kempan fyr havenes frihed.

Hann kemur aftur við ongum — sleit — sum vanligt fyr hann — burtur.

Men enn kann kanska takast aftur um endan av góðum monnum.

Hetta málið er so stórt og týðningarmikið, at her megu allir partar vera við. Her kann ikki verða litið á ein mann ella eina kliku, sum ikki skilur, at tað má vera mark fyr, hvussu langt, ið gølu-politikur kann verða tóldur.

Er støðan desperat?

SEV HÆKKAR EL-PRISIN VIÐ 2000 PROSENTUM — MEN AFTURKALLAR TÁ ØDI KEMUR Í

MEN PRISURIN FER AT HÆKKA.

Ikki lógi at fólk hvukku við, tá útværðið segði frá at elprisurin hjá SEV skuldi hækkað frá 10 oyrum til 2 krónur.

Í almennu frásøgnini sigur SEV tað gekkst við øðrum lónarsamráðingum fyr heilt stuttum áramóð síðan, so má tað undra mannan at menn, sum nú teir, ið forhandla t. d. fyr lækarnar eru so febrilsir eftir at fáa eina perudansa lón, pluss øll verðins tillegg, sum fáast kunnu.

Og ivaleyst hevði nýtslan mink-

að nógv, men at biðja fólk lata vera at brúka nú tey hava fingið sær, fyr stóran part, einans eltið, tað fer illa at bera til og hetta var eisini ein frek hótan móti fólki.

Annað er, at SEV fær stórt tap av streymloysinum, men máti skal vera við, hvussu hetta verður gjørt. Seinri varð henda kunngerð avlýst og grundin varð søgd at vera tann, at mótmælini vóru so grov og at hetta heldur ikki var heimilað í viðtøkum felagsins.

PRISURIN HÆKKAR

Heilt einki er tó ikki í talantum at hækka prisin, eftir hvat vit hava frætt, so fer prisurin at hækka til 13 oyru kvøt. Prisurin nú er 10 oyru, ein hækking upp 30 %.

Í dag giftast í Miðvágs kirkju Kamma Frederiksen og Simun Thomassen, bæði úr Miðvági.

Útbjóðing

Vegna Telefonverk Føroya Logtings verður uttandura málaraarbeiði á Telefonstöðini í Tórshavn boðið út alment. Útbjóðing fæst til láns á skrivstovu okkara Magnus Heinasonargota 20.

Tilboð í afturlatnum brævabjálva merkt »málaraarbeiði« verður latið inn á skrivstovu okkara í seinasta lagi mánadagin 4. mars 1963 kl. 16.00.

Boðini verða tá opnað, og kunnu teir bjóðandi vera hjástaddir.

OLAF MORTENSEN, arkitekt, m.a.a. Magnus Heinasonargota 20.

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

Meira pengar

Havi fylgt eitt sindur við tí tjaki, sum er komið millum okkara lækna og sjúkrakassar.

Nú eigur man ikki at blanda privat viðurskipti saman við almenn viðurskipti. Men kann ikki halda mær — Nú segði útværðið okkum at sáttmálaløysið stendur við.

Er skjili tað soleiðis, at tað eru

Harra Erlendur Patursson

Hví fór tú til Danmarkar, tá ið tú hevur sagt fyr okkum fiskimennum, at vit høvdu einki at gera við samráðing við danir?

Hví er landsstýrið farið til samráðingar í Bretlandi, tá ið tú upp í røkur hevur sagt okkum fiskimennum, at vit høvdu einans at seta fiskimarkið og einki at gera við bretar?

Og tá ið so landsstýrið kortini fór avstað til Bretlands at samráðast, hví fór tú ikki við? Tú ert jú okkara fiskimálaraðharri.

Hvussu kanst tú leggja alt í hendurnar á Hákon Djurhuus, tá ið tú hevur fyllt okkum við skrivling um Hákon Djurhuusar svik av sjómarks málinum?

Hví fór tú ikki til Bretland at læra breið uppi at sita?

Ja, hví fór tú ikki?

Fyrirnevndi tjóðveldisráðg.

Føroyingur uttan asfalt.